

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 15. Recipit in sinum suum Virgo sanctissima corpus filij sui emortum.
Nonam notemus doloris eius circumstantiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](#)

phead
 Christū.
 21 rāte sanctius, gratiori decorum pulchritudine,
 22 quām quis enīam in filiis hominum specia
 23 dilem est admiratus! Speciosus forma p̄e fili⁹
 24 hominum. Quām vīta, quām penetrantes, quām
 25 pulchri, & plēna veneratione ocul⁹! Of sacrum
 26 os ita saluti nōtis congruum et riūos effū-
 27 deret gratiarum: Diffusaq̄e grata in lab̄orūs
 28 Proli quales manus Tornatiles plene hyacinthi-
 29 quis pedes non admittit. Ita compotis ad
 30 gressus sui. Corpus a mīto diuīnū formatum
 31 arctio. Infelix in templū illud diuīnum
 32 rabies furorque inimicorum: in eo omnem
 33 suam exp̄erientiam atrocissimū crudelitatem
 34 & qualis modo nobis ostenditur! Oculi
 35 sanguine fluidi & obfuscati: facies illa diuīna
 36 tot spuma, rot confusata colaphis, labia
 37 pallentia, os blans, & amaritudine plenum
 38 caput spinis tereditatum, manus perforata
 39 pedes harpaganibus clavique confixi: O quanta
 40 malitiaq̄e est inimicus in sancto! Si Domine
 41 canis te inimici tormentis examinaret;
 42 quām afflictionē, quām triste fuit cor Matris
 43 tua p̄fissim⁹?
 44. 3 **T**andem corpus illud demītū sancti-
 45 sum: & cum iam illud à cruce dis-
 46 solūscent, instantē & dolore deprecatur
 47 Virgo illa p̄fissima nobilissimos illos &
 48 sanctissimos viros ut sibi illud confignent
 49 nec sibi mortuum auferant, & cum vnuū
 50 sibi hōltes abſulerint, & amplē illi vale-
 51 dictionis dare viventi non licuerit, saltē
 52 mortuo dare patiāntur. O viri p̄fectissimi-
 53 tur Chr. quid agens? Tali negare Domus quod
 54 nos de Cruce.
 55 minimū redoler crudelitatem, ferocesque
 56 vos arguit, postquam ab inimicis eius tot
 57 extremis oppresla fuit generibus inmanariatis,
 58 quid hoc autem est alius quam præter
 59 afflictionem, & veltrum adiungere illi
 60 feritatem. Nec par est ut in illam sitis
 61 filii sui inimicis iihumaniores, qui adeo
 62 manifeste suam aduersus illum prodiderunt
 63 impietatem: & cum ambos tanta moueat
 64 compassio, vestix non est hoc p̄fatis tam
 65 iusta illi negate postulata. Sed corpori
 66 tradere tot vulnibus saeculam, an hec
 67 est illam occidere? Cum ergo unū nō
 68 illum contineat vīllam tangas, impinguas
 69 tot inouere fūndunt vulnera hinc &
 70 manib⁹ illis adhaerebit que corpori dul-
 71 sunt recepta, dolore condit, perh̄e
 72 eius callidissimum. Sed quām prīmo
 73 sunt rationes, obtinuit tamen in vī
 74 illis illud tristissimum erga Matrem p̄fatu-
 75 īre postulantis sibi tract̄ filium quām
 76 est matris, vnde tradunt illam mati, & in
 77 castissimo fini commitunt, que illa
 78 recepta & amplexu refulcit, conlengit
 79 hacētus stetit. Vt enim filio cruciata
 80 non sum, vt trans dolores pacem, gravam
 81 nec ipsa vīlūt non sitare, vt illi modis
 82 compacteretur, & doloris sui relinquit ad-
 83 sia.
 84 O Angeli pacis comites adiungite &
 85 factioē Ipirius, quas exācū debet vī-
 86 confectus ille creatoris vīli adeo immutat
 87 saeculā, & defuncti, cuique testū sine māne
 88 doloris consideratio, que raus & os
 89 desitiosus solatio ex fili moriū commi-
 90 patiūr cruciatus: & que tantam in anima
 91 lus perfici afflictionem, vi mortis adī-
 92 dum ab ea videt sibi filium cupi coda in
 93 vitam optatissimam. Plorare celi, lugere
 94 firmamentū scieles sublimioris, omnia
 95 ingemīcat mundi creatura, & plaudere
 96 Sacrofūctū matris comitiorū angulus.
 97 Corpus ignū luxuriam amplectens, mītū
 98 oculū, strigū pectorū, hunc creātūrū illi tam
 99 vires sufficerant: vultū suū virginis
 100 ac venerandum spinis impicta es cente-
 101 residus capitōne infixus fac suū
 102 adībēt, & Matris vultū languide rotundat
 103 ingitūque fili, & quem denō filius tñdū
 104 abbergit illa diuīnorū suorum labeorū
 105 mappā mundissimā etenim calostoma intingit
 106 illi oculū illūm conabatur refligerare, vī-
 107 rumque eius emundare, & brachia defūctū
 108 corpus stringens amanissimū in hac vīle
 109 prorumpit. O vita mortua! ò lux obīscū!
 110 ò formofras deturpata! & lumen occasum
 111 meorum in noctis conveſsum reuocat: hī
 112 anima mea pafus Eclyp̄t! ò rāta p̄fata!
 113 quid manus tue, fili mi, deliquēt, nō
 114 apertas adeo lugēam? Quid cor tuum p̄cessat
 115 p̄fūlūt & amantissimum, quod credi
 116 mē

excuse lancea perficerat? Quid in diuinis
uis oculis culpandum, quod illos mortis
dolam occulat consolans? O speculum
anctie mea crystallinum, quis te maculis
confusus? Hec quoniam illae manus quo sic
etiam eum demoliti sunt figuram, etiamque
potuerunt fecare pulchritudinem? Quoniam
ille spina sunt quas ut pretiosissima illius
corvoe reliquias manus meas in tuo offens-
erit capere? Hec sumnum mudi sacerdotem,
qui sunt haec insignia, que lumina mea
non conspicere corpore? Quid ita ecclie
sedis speculum ac venustatem? Quid
condam faciem gratiarum solidibus in-
cupans? Hoc sunt illi oculi, qui sua pul-
chritudine & splendore soli tenebras oftun-
debat? Hoc sunt illae manus quas mortuo-
sitate suscitabant quos tangebant? Hoc
cum illud es ex quo similia featurebant
guttae que de gloriose cœli paradiiso
cœli proficiebant vibratoe? Tuncum manus
bonorum adactus? Deum potuerunt? Que
causa, si mihi ob quam talis tibi mors infinge-
merit? An haec sunt tot bonis ogribus debite
guttarum actiones? Hoc sine tanto par-
tum preium? Hacce tanta merces
longe doctrinae? Huc ergo mundi perirent
nostræ? Huc ergo bonitas obdurata
penitentia? Huc ergo bonitas de qua
dementia? An adeo peccatum deus exercitat?
Tuncum regnabatur ad hominius vnius
eius satiationem? Tantum facit Deus
dominum salutem? Fili mihi non loqueris?
Non obstat? O crederis lingua, que tam
multos verbi tui fonsisti, tot loquaciam
narrare tribuisti? quis tantum tibi silentium
impedit, ut nec matre respondeas? O Pater
xri, & Amator hominum! illis misericordis,
suo inter se severus? Cordis mei tempe-
rata fidelique nosti, quanti sint. Tibi
perfidem est quod vulnera plagaque quot
corps hoc receperit, & tot vita mea mortis
tolerari. His non obstantibus ego crea-
torum omnium afflictissimus pro hoc meo
meatu gratia tibi rependo infinitas; mihi
sufficiat ne hoc ita voluisse, ut capiant inde
dolori meo levamentum. De manu tua misum
eum gladium meis infangam pectoris, &
pro doloribus domineque xquales tibi soluam
gutta.

Denio caput intuerit spinis ulceratum.

Terra erat haec nata mihi, que ipsa producebat
fructum? Sed ut video, exortus noui tempus sed
adulterina & supposita traditus enim tu
manibus hominum, quoniam manus cum tu
non nisi spinis sunt armatae, certum erat,
illas tibi ab eis infingendas. Oculos attinet
considerat; qualia erant haec lumina, ut sic
obscurearentur? Heu manus potentissimæ
Hoec vobis dependunt primum pro
beneficiis quibus illos abunde cumulasti? An
ergo, dilecte votorum meorum manus aperte
non erant, quas numquam oculisti, omni-
bus beneficioribus? Aperi tu manus tuam &
imples omnes animal benedictionem? Ut ita
pragmari debuerint, quatenus rbertori cu-
mulo depilari super homines, warum di-
vinarum fluentia benedictionum? O paradisi
senecta, cum ita cor tuum omnibus volvitis,
pati facere! Heu me lætem afflictam quod
talem te videbam! Quo ibo? Ad quem morta
configiam? Tunc ille ad quom omnes re-
currunt, mihi defuens auxiliator ad quem
iuanda conuolabot?

Quia recid: Vbi fuerit corpus, illuc congre-
gabimur & aliquæ; hic ubi corpus est Christi
Sancti Iohannes, consolant se, aquila D.
Iohannes ad pectus Magdalena ad pedes. Qui, 37. III.
plaudens! Qui luctus! Quales exclamacionis!
Tempus adiunxit in quo Ioseph mortem vidu. Alij quo-
patens sui charissimi Iacob, & perfectus que acce-
mandatum ab eo ubi tradidum, ut cadaver dunt &
suum deleret in terram Chanaan sepelendum
protectus est cum illo, associatus insigni
Principum Egypti pompa tandemque ad
locum perirent designatum: Ad aream Aiani,
que sita est trans Iordanem. Hic obitus eius
tristes celebravit exequias iustaque perfoluit,
tum sepulchrum thresus, luctu, lamentu, Gen. 50.
conferens amarissimo: Ii celebrantes exequias 10.
planctu, agno asinus rebentes imploravimus
sepulchrum. Quem luctum ut regnos illius,
incoruscantes Chanaan percepserunt adeo vehe-
mentem, locum inde nominarunt, ut postea
dicetur: Planctus Egypti: Potiri multo
ratione vocari potest ille locus: Locus
lentum & planctus, ubi tanto more
totus effusus lacrymis celebravit exequias
mortis Christi lectiovinis coram Matre 3.

555. 1. de. 3.

„defendit tristissima b' ne illz Sanctz squila
„Diu. Ioann. & Magdalena: quæ co conve-
„nent animo, ut iusta defuncto tot mortoris
„ind eis, signique pectorib[us] soluerent: *Elephas*
„*Egypti*. Pecc[us] tibi sumit Salvatoris pedibus
„alicta Magdalena, contesque emetens
„lacrymarum si illos alloquitur. O columnæ
„fulto[n]taculi mei fieri[m]issima, & refugium
„peccatorib[us] opatissimum: quandoquidem
„ego prima omniu[m] hoc in dignis illis pedi-
„bus fau[or]io omnia repererim, nec non integrā
„scelerum meorum culparumque indulgentiā.
„Quando Domine, fugiti à peccatorib[us] ne
„benignos illi signofceres, vt necesse fuerit te
„funib[us] elatiisque contineat! O digna
„foramina ad quæ licet aubus confugere
„dum mulcet fugientem infernalem, d[omi]n[u]m
„int' p[re]ceptor: vt non habeant quod uincant
„ne in manus eius concidant laceranda, cum
„in illis has queant effugere.
„Accedite Diu. Ioann. & os suum lateri
„apponit atque in illo immensam detegens
„Sacramentorum copiam exclamat. O p[re]ctus
„diuini, & sacrum altitorum Dei deposi-
„tarium, quod ea sic nobis aperuisti. O regina
„cubiculum thesaurorum æternorum, quod
„relerat voluisti, quatenus illud ingressi diu-
„nis in æternum ditarecevit imme[n]s[us] sancte
„Mariæ manus conce[cep]tavit, perforata, &
„supremā coleat[us] hyperdula manus inuocat[us]
„multorum magnoru[m]que mirabilium ope-
„ratices. Potro celorum Regina recurrete ad
„os illud diuinum, atque vt m[ar]ter eius tristes
„renovat laudem theos. Heu os mille
„replicum gracijs quis te ad tantam compuit
„glaciem? & ad oculos ascendens, nec leit,
„nec potest se ab illis duellere, sed nec à
„ceteris divinis eius faciet partibus: & sicut
„qua[us] valid & reddit sapientia ad illos, vt locum
„p[re]beat, quatenus & ali[us] ciuidem p[re]ta turbæ
„accident, qui illi absitibant, ad eos conuera-
„sic[us]: Heu oculi p[er]ficiunt qui tam[en] gratiarum
„affluentia, ac misericordia miseris inueba-
„mini, quis vos ha[bit]a fera morte confregit?
„P[re]ctus diuinum peccatoribus adeo tenetum
„ac benignum, quis te lancea perfridit? O
„fenestra & porta arce Noi, per quam huma-
„num genos à diuino salinabitur! O dilatate
„manu, vt mundo beneficia conferatis, clavis
„terebat[us]: nam & eo sique voluisti Domine,

§. 16. Sepeluit Virgo filii sui corpus dum
vulnerata, quod p[re]ta illa dominat re-
ba aromatis virgi pretiosi in signum
summae venerationis.

Cum sero esset sabbatum: quia tunc pascha
quod est ante sabbatum. Cum iam mihi
incumbet, qua potuisse humiliari &
inflantia rogarerunt Sanctissimam Virginem,
modum ponere tristitia ut benedictionis
sui corpus sepulcrum tradecatur. Ad hoc
occultum incipiebat Sabatum, & filius
Iu[st]i sacerdotum, quando illicitem eti[am] op[er]e
intendere seruilibus: unde tanopere p[re]cesserat
iliu[m] Christi Domini veneratus operi p[re]cesserat
uerunt, vt ante solis occiduum Christi p[re]cesserat
in sepulchro recondere & illo scelus
officio dici finis imponebatur. Vnde p[re]p[ar]e
crederunt ei quod Chilli corpus depositum
de cruce incepserunt vñ[us] hora ante resipie[n]tia
ita vt Christi cadaver deponeret horae mortis
in cruce dependeant. Et sicut nocte Cardinali
Baroni ex Iosepho ad celeb[rationem] Sabatu[m]
statutum post horam nonam signum datur
magna solemnitate monitione, quatenus
omnes se ad festi p[re]pararent solemniter,
ad solis occasum inchoauit: maleam illa
timeuerunt viri illi sanctulum, ne figura
illud edetur, quo à Christi sepulcro
iniqui revocarentur: unde ita felicior hoc
executi sunt, atque eo fine à B. Virginem
Christi postularunt sepulchio inferante,
Tota illud deferunt reverenter, membra
omnibus luxatum v[er]erat, & funde mortuus
inuoluerunt. Hinc confitetur immortalis
invaluit Ecclesia, vt notat Y. Beda, quod ad
Sacrofæcum altaris sacrificium firmo non
statut mappis, nec tintuit linteis sed mos
& alius. Ita probat hoc D. Thom. & o[n]o
gues adferit congruentias ad p[re]cristianis
ria que in his postulamus considerare. Sicut et
igitur illud 'corpus ampliatur ut illi
perfici & progrexi incipiunt quia p[re]ce-
sualiter, p[re]ce sequitur & funus consumat